

Полтавський державний аграрний університет
Полтавський інститут економіки і права
Полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
Регіональне представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у
Полтавській області
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Трансформація правової системи України в сучасних умовах

Матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції
20 грудня 2023 року

**Полтава
2023**

УДК 34.047(477)

Трансформація правової системи України в сучасних умовах: матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції (Полтава, 20 грудня 2023 р.) / ред. кол.: С. О. Гладкий, Х. З. Махмудов, В. О. Осташова та ін. Полтава: ПДАУ, 2023. 168 с.

Конференція зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №571 від 07.12.2023 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету, протокол №6 від 25.12.2023 р.

У збірці представлено матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції за результатами досліджень щодо трансформації правової системи України в сучасних умовах.

Матеріали призначені для педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти, докторантів, аспірантів, провідних фахівців – практиків, студентів та усіх зацікавлених у позитивних перетвереннях правової системи України.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Голова редакційної колегії:

Гладкий С. О. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, д.ю.н., професор.

Члени редакційної колегії:

Махмудов Х. З. – завідувач кафедри підприємництва і права ПДАУ, д.е.н., професор;

Басенко Р. О. – завідувач кафедри правознавства та фінансів, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності ШЕП, к. пед.н., доцент;

Ночовний Ю. В. – начальник відділу правопросвітництва Полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

Носенко В. В. – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Полтавській області;

Яковенко В. С. – член правління, керівник відокремленого підрозділу ГО «Україна без тортур» в Полтавській області;

Коломоєць О. Д. – провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського НДЕКЦ МВС України, к.ю.н., доцент, т.в.о. завідувача кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ;

Лисенко Н. В. – завідувач відділу товарознавчих та гемологічних досліджень Полтавського НДЕКЦ МВС України, к.т.н.;

Кальян О. С. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н., доцент;

Осташова В. О. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н., доцент;

Липій Є. А. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н., доцент;

Стрілець Б. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н.;

Купчення Л. І. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н.;

Шведенко П. Ю. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н., доцент;

Дубович О. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.ю.н.;

Калашник О. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.т.н., доцент;

Мороз С. Е. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к.пед.н., доцент.

© Автори тез, включені до збірника, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

Гузема Ю. В. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	42
Довга В. С. КОНСТИТУЦІЯ ПИЛИПА ОРЛИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СУЧАСНУ КОНСТИТУЦІЮ УКРАЇНИ.....	45
Довгуля А. О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.....	48
Дубович О. В. ВИДАЧА ОСОБИ (ЕКСТРАДИЦІЯ): ПОНЯТТЯ ТА ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ.....	51
Закладна В. В. ОСОБЛИВОСТІ ЮРИСДИКЦІЙНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	56
Заснов І. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКЛЮЧЕННЯ УЧАСНИКА ЗІ СКЛАДУ ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА.....	59
Зінченко Н. О., Кривоніс А. Є. МОДЕРНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ СИМУЛЯЦІЙНОЇ КОНЦЕПЦІЇ Ж. БОДРІЯРА.....	63
Калашник О. В., Кальян О. С., Мороз С. Е. ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ.....	67
Каюн В. О. ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	72
Кісельова В. В. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ.....	75
Клименко Д. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	79

Каюн В. О.,
к.і.н, старший викладач кафедри філософії та суспільних наук,
Полтавський державний медичний університет

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Електронне урядування або e-Government – це поняття, що стрімко увірвалося в наше життя на початку ХХІ століття. Але виклики сьогодення: пандемія 2019 – 2021 років, активна фаза військової агресії росії з 24 лютого 2022 року в Україні, зумовили прискорення інформаційно-комунікаційних технологій та появу нових електронних (цифрових) ресурсів, що стали невід’ємною складовою нашого життя.

Термін «електронний уряд» у інформаційних джерелах визначається наступним чином. По-перше, це форма адміністративної, яка використовує інформаційно-комунікаційні технології для підвищення ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, формуючи новий тип держави, орієнтований на задоволення потреб громадян [1]. По-друге, як система міжвідомчої взаємодії, яка повинна, мінімізувати владу чиновника [3; с.119]. По-третє, як один з проявів е-демократії, коли громадяни та організації долучаються до державного управління та місцевого самоврядування через широке використання інформаційно-комунікаційних технологій у демократичних процесах, і може посилити участь, ініціативність та залучення громадян до суспільного життя на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях; покращити прозорість прийняття рішень та підзвітність демократичних інститутів, а також поліпшити зворотній зв'язок з державними установами.

Концепція розвитку електронного урядування в Україні є найбільш сучасним нормативним актом, який створює умови впровадження е-урядування в Україні та разом з терміном «електронне урядування» визначає термін «електронний уряд».

Електронний уряд – це єдина інфраструктура міжвідомчої для

автоматизованого міжвідомчого обміну інформацією між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадянами та суб'єктами господарювання. Е-уряд є головною складовою електронного урядування [1].

Світове співтовариство в особі Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) визначає електронний уряд як уряд, який використовує інформаційно-комунікаційні технології, щоб надати можливість громадянам та бізнесу взаємодіяти з урядом за допомогою різноманітних електронних засобів [2]. ООН визначає електронне урядування двома способами: як системне використання інформаційно-комунікаційних технологій урядом для взаємодії з громадянами і підприємствами та для спрощення та покращення демократичного врядування.

За останні кілька років на зміну поняттю «електронне урядування» прийшло поняття «цифрове урядування». Цифрове урядування визначається як спосіб організації державного управління з використанням цифрових технологій, основною метою якого є задоволення прав, свобод та інтересів людини і громадянина на всіх рівнях взаємодії з державою [4, с. 273].

Так, вирішальним кроком в історії цифрової трансформації став запуск 11 грудня 2019 року сервісу «Дія» (що означає взаємодію «Держава і я»). На сьогодні «Дія» – це онлайн-сервіс державних послуг Кабінету Міністрів України, започаткований Міністерством цифрової трансформації, що надає можливість робити все онлайн та отримати більшість державних послуг, не виходячи з дому, забезпечуючи прозорість та доступність державних послуг, має на меті впровадження е-урядування, яке мінімізує корупцію. Мета сервісу «Дія» – перетворити Україну на справжню цифрову державу («Держава у смартфоні») з єдиним порталом для швидкого та зручного доступу до всіх онлайн послуг та мобільним додатком з усіма необхідними документами в одному місці. Реалізацією проекту займається Міністерство цифрової трансформації, створюючи цифрову державу у центрі якої людина. Прозору і зрозумілу державу для людей. Основними складовими цифрової трансформації є: Е-урядування, Кібербезпека, Електронна демократія, Електронний бізнес, Електронний суд, Електронна охорона здоров'я, Електронна освіта, Електронна транспортна

система, Розумні міста, Цифрові навички, Повсюдний інтернет [5]

На рівні з наявними прогресивними змінами в цифровій трансформації та наявністю сервісів, що полегшують процедуру отримання адміністративних послуг, існують й ряд проблем, що зумовлені різними суб'єктивними та об'єктивними факторами. По-перше, наявні проблеми доступності електронних послуг для населення, яке проживає в місцевості з обмеженим доступом до інтернету, або інформаційно-комунікаційні мережі зруйновані війною. По-друге, обмежена можливість користуватися електронними послугами населення пенсійного віку (додаткові фінансові витрати на придбання смартфонів, наявність страху та відсутність необхідних знань як користувача). По-третє, залишається актуальним посилення кібербезпеки (хакерські атаки, вірус-шпигуни, ведення інформаційних війн).

Підсумовуючи, варто зазначити, що розвиток цифрової трансформації та е-урядування в Україні є основним пріоритетним завданням держави, з метою наближення України до міжнародних демократичних стандартів, створюючи демократичне інформаційне суспільство та прогресивну систему публічного управління за допомогою інформаційних комунікаційних технологій.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-р#Text> (дата звернення: 08.12.2023).

2. United Nations E-government survey 2020. Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development. URL : [https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20\(Full%20Report\).pdf](https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20(Full%20Report).pdf) (дата звернення: 08.12.2023).

3. Костенко І.В. Основні принципи електронного урядування. *Часопис київського університету права*. 2019. № 4. С. 117-121. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/123> (дата звернення:

08.12.2023).

4. Міхровська М.С. Цифрове урядування як новий рівень взаємодії держави та суспільства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 272–275. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2020/72.pdf (дата звернення: 08.12.2023).

5. Що таке «Дія»? URL: <https://onlinebank.dp.ua/publications/741-diya-derzhava-v-smartfoni-derzhava-shcho-dopomagaе-a-ne-zavazhaе/> (дата звернення: 08.12.2023).

Кісельова В. В.,
здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 081 Право,
Полтавський державний аграрний університет
Науковий керівник: **Липій Є. А.**,
к.ю.н., доцент кафедри підприємництва і права,
Полтавський державний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ

Як правило, управлінська та адміністративна діяльність відбувається у певній послідовності. Саме ця послідовність управлінських актів та операцій і становить управлінський процес.

Процедури здійснення управлінських актів регулюються законом і в цьому відношенні мають правовий характер, тоді як управлінські процесуальні акти регулюються адміністративно-процедурними нормами.

Отже, адміністративна процедура – це врегульована адміністративно-процедурними нормами діяльність з вирішення індивідуальних, конкретних справ в адміністративній сфері компетентними суб'єктами адміністративно-процедурних відносин [1].

Адміністративна процедура спрямована на забезпечення правильної